

2 Timoti

1-2 I dere aşeta, Kótóné ama tuére ala sya furaalu, dotonale *aposel* whi Pol-né dapó. Yało hosaa mole naale Timoti ya paae Aya Kótóró Tale Yesu Kerisotamo tuamó kaaróló wou betere kolené sukuturaalu hale tao sere alakélé, hosaa muni deyóló mo dua betere alakélé, ya tuamó muó tanópóló yae.

Talené fo aqmó sukóló bitu erótú betaē ere fo

3 Yało ayarape deale whırape me dowi ala ini, tué wisi muluraalu, Kótóné ama ala eraté wale kaae, mió yałokélé Yesu Keriso tuamó mo ti betere bete mulapóló kisipa mutu, e ama kutó i dirótú betere ape.

Tétu dëtamokélé, dikitamokélé, ya kisipa keteréni, momatóró yó taruraalu, Talepaae mo kée dapó.

4 Naaō kelemó dorowou betere wole kaapemó kisipa mutu, e hajné sukçai ya kèle wolée i du betere ape.

5 Yało tué mutupa naao tué tiki tiratere alata, tómó ini, folosóró naao ausere Lois-ró naao hae Yunis-tamo tuamó iru yale kaae, mió ya tuamókélé mo atérapóló kisipa mutapó.

6 Atérapa, naao tikimó yało naase mulale su kamó Kótóné yapaae melale ala mo hale muaqsórópa, si mi holópóló filitu dere kaae, mo doa keteké buóló erótú betaasepóló, ma fo i dapa wosae.

7 Ti noatepae, Kótóné dą melale kepe beteta, wiratere kepe ménitei, dą mo halaaiyóló, yaala sókó fole ala yóo, dą tuámó kae kae mole kisipa tiki hásokó fóló dowi ala yaqsóró, mo wisiyóló teteróló kaae tawóo yópóló, fotokó bole kepe wisi melalepó.

8 Térapa, so whị feané keletómó dą teteróló kaae tare Talené ala etérópóló yó móituraalu, halaainé erótú betae. Ama ala erótú betepa, *dipula* bemó beteró betere whị ę kilitukélé hale yaqse. Téni, kale mió i wosetu betere fo wisi yó mótu betepa, ę su betere seké kaae mené yapaaekélé eratepa, belée tawae. Ti ai sere sekéta, Kótóné dámopaae mótu betere fotokó tuámó betepa, ti súmó belenérapó.

9 Ti ai sekéné amatei dą aluyaqsóró tao sóró ama kae beteró betere so whị beterópóló ą beterepaae ape yaleteita, ti dąné me wisi ala dere kolóló initei, Kótóné ama mo eraalopó yóló muló betere ala sya furaalu, hale hamokoróló tao salepó. Dą atéró Yesu Keriso tuámó betepa melale hale hamokoróló tao sere alata, i haeró sàtamо aleyaapatei meló beterapó.

10 Ai alata, dą tao sere whị Yesu Keriso wale sukamó hakeamó eratepa, so whị feané kelalepó. Ti ai sekénéta, sukutere ala ama sóró mo ti aluróo, mo ti betó tawaaire ala dę tuámó mupa so whjné kolóo yópóló, mió i wosetere kisi fo wisi yó mótu betereteiné hakearalepó.

11 Mió i wosetu betere kisi fo wisi kae kae be huluamó betó mole so whjné wosópóló Kótóné fo i ape yóló yó melóo, bete mole fokélé yó melóo yópóló, amatei ę dotęyaairaalu sóró beteralepó.

12 Atétu betere alamó ę sekę su betepatei, wiyóló haletere alakélé dumipó. Ti noatepae, ę tué tiki tiróló betere sekéta, yálo mo diriyóló tuérapó. Atéru, mo hotowayóló kaae tawae yale ala mió i betere alimókélé amatei kaae taté fóló, take kemene fole sukamókélé ama mo sumó kaae tanérapóló kisipa mutapó.

13 Yálo yó matepa wosale fo mo diriyóló tué mulu, naao yó mótkélé ai fo kaaetóróti yó mótu betae. Atéró yó móituraalu, Yesu Keriso tuámó bitu, kisipa tiki tiratere alakélé, yaala sókó fole alakélé, yó tawae.

14 Mené yapaae wisiyóló kaae tawae yóló melale ola wisi me ala yaqsóró dä tuámó betere Dëi Kepe Wisiné ya fotokøratopa, mo hotowayóló kaae tawae.

15 Esia hae kwiamó betó mole whírape feané ę taaróló fupa, Fikelus-ró Hermosenes-tamokélé ę taaróló feletei naao ai tuére ape.

16 Onesiporus-ró ama be whítamopaae Talené kólené sukóló tao sere ala erópóló yae. Ti noatepae, ę *sein* képiné dokóló *dipula* bemó betepa kilitu, atima wiyóló hale ini, wisi ala eraté fu betepa, ę kisipa feléyóló betalepó.

17 A Rom be huluapaae wóló, ę momó beterérópóló kelaaí kikitu wikélé ó hókélé ini, mo keteké buóló keketé kutu beteró nalo ę kelalepó.

18 Take Tale waaire be dëmó ama kólené sukóló tao saaire ala wisinaale ąpaae erópóló yae. Dëmo Epesus bemó betepa, ama ę tao suraalu, kae kae ala eraletei naao ai tuére ape.

2

¹⁻² Térapa, Yälo naale-ó, Yesu Kerisoné hale hamokoróló tao sere ala tuämó fotokö buóló betae. Atéró bitu, so whị feané keletómó yälo yó mótu betepa wosale fo naao mepaae mo wisi ala yó tare whịrapepaae i kale fo wisi mo wisiyóló kaae tawae yóló sóró beterae. Ti ai whịrapeta, hale whịrape meitei, mo so whipaae Kótóné fo yó melaai mo sure whịrapetóró sóró beterae.

³ Däta, Yesu Kerisoné sóró beteró betere diki tare whị wisirape su beterapa, seketi ala wapakélé me ola meipa, dämo betämó titiyóló bitu, hale belée tawae. I haemó betó mole diki tare whịrapené dere ala tué muae.

⁴ Atima teteróló kaae tare whịnē kisipa tiki feléraaire alatóró yó taru, mo so whịnē kae kae du batero alatamo hosekéyóló dumpó.

⁵ Atétu dere kaae, mepaae whịrape sururu yóló furaalu, i yae yóló muló batero fo wisiyóló sya fenitepata, ti kale folosóró fole whịrapené derótua dere topo tao saalomeipó.

⁶ Kutó dituraalu, depe tukó wei ala du batero whịnéta, folosóró ʉlumé dere ola amapi senérapó.

⁷ Yälo i dere fo bete wosóló, noa fo betené déròpóló kisipa tekeyae. Atétepata, ti ai forapené bete Talené yapaae yó melaalopó.

⁸ Yälo i yó mótu batero kisi fo wisita, kale Depit-né deté wale whị Yesu Keriso sukóló momó kepaayóló beterapóló du batero fo mo diriyóló wosóló, kisipa muae.

⁹ Ai fo erótua bateremó, e mo dowi ala yale whị kaae *sein* képiné dokóló *dipula* bitu, mo seké su

beterapó. Téretei Kótóné fota *sein* képiné dokóló munipó.

10 Atérapa, Kótóné sorokó su yóló kae beteró betere so whírapeta, Yesu Kerisoné tao sóró mo ti betó tawaaire dë tuämó beterópóló kisipa mutu, ę kae kae sekéi ala sótóró tarapó.

11 I dere fota, mopóló kisipa tiraaire fopa wosae. Dä ątamо sukutepa, ti dä momó kepaayóló ątamо betämó betaalopó.

12 Mió i betere alimó däpaae sekéi ala wapakélé, hepée taae faróló fupa, ti take nalo waaire alimókélé, fea ala fea ama kaae tare kaae, däkélé ątamо betämó bitu, teteróló kaae tawaalopó.

Danétamo ą tuénipó depa, ti amakélé däpaae diákélé ą tuénipó fo yaalo ai ape.

13 Danétamo ama ala erótú beteretei hóyóló taalatepa, ti ama däne dere kaae yaalomeitei, ama yó tare ala hale yótóró tawaalopó.

Ti noatepae, ama ere ala amatei doróló me kae ala enénipó. Ama du betere ala wisitóró hale yó tarapó.

Kótóné ama kutó diratere whí wisipó yópóló kutó wisiyóló dirae ere fo

14 Kótóné fo wisi erótú betere so whírapené kisipa keteraosóró yó maté fu betae. Tétu, hale mo sawa fomótei doasi bete mole fo nisiyóló alale sóró u só derótú i só derótú yaqsóró, Kótóné keletómó mo dirii ma fo du betae. Ti noatepae, atei bete munire fo wosetere whírapené kisipa tiki dorótú beterapó.

15 Naao Kótóné kutó ditu beteretei, hōko di-rateremó haleyaqsóró, mo bete mole fo wisi donotóró yó mótu betae. Atétepa, Kótóné naao ai ditu betere kutó wisiyóló kqae kolóló mo whj wisipóló dukiratere fo yópóló, mo doa keteké buóló erótú betae.

16 Kótó sisópaae eróló, hale hōko forape wosaaítapóló faqse. Ti noatepa meipó. Atei fo du betere so whjta Kótó kisipa keteróló sisópaae mulóló mo ti aluraté faalo ai ape.

17 Ai whjrapené yó matere fota, dowi humu fakeyóló kelaaté furaalu, whjné tiki turó dorótú dere kaae, so whj feané kisipa tiki mo ti doraalo ai ape.

18 Ai fo yó mótu betere whjrapekó Haimenia-sisró Piletus-tamo kale mo fo wisi taaróló ai fele ape. Ti atimaamoné etei fo du beterapó. Dä Keriso so whjta, take kepaayóló beteretei, momómo kae kepaayaalomeipó du beterapó. Atétere foné mepaae so whjné tué tiki tiró betere ala mo dorótú beterapó.

19 Tétepatei, Kótóné mo ti muó tawaaire bete tukóló muló betere kapo fake tómótei i fo aseyóló muló beterapó.

“Talené ama naale senaaleta, ti amatóró tuérapó.” Fo me i ape.

“Talené ama ala erótú betere so whj feata, ti ama so whjpa, dowi ala mo taaróló kae betae.”

20-21 Betaq néli whjné ama doakale tene be dolomó, *kold kaparó silpa kapatamoné aleale wisi wisi* qla muóo, mepaae mo ni fakeró haetamoné aleale qla qlakélé muóo, erapó. Atére qla qla mepaae mo wisi kutó maaté diyaairaalu bukóló

kae mulóo, mepaae əla əla, ti hale hoko kutó diyaai saaitapóló kae mulóo, dua dəpó. Mepaae whj dené hale bete munire ala sisópaae mulóló, me alakélé munipa, ti mepaae kae kae wisi ala ai whjné súmó eranérapóló kisipa mutu, Talené taleyóló kae beteró beteratapó.

22 Teó so whjné ekèle yóló du betere dowi ala yapaaekélé eraqosóró, mo hotowayóló kaae tawae. Atéró, Kótóné so whj atima hosaa tuámó mo wisi kisipa betə mulu, Talepaae momatu betere so whjtamo yakélé betámó bitu, mo donoi alamaaté yó tawóo, tué tiki tiratere alakélé yóo, yaala sókó fóló hosaa muni deyóló dua betóo iru, keteké buóló eraté fu betae.

23 Topo doyóló okokoi kisipa mole whjrapené u só derótú i só derótú dere kaae momókó yaqse. Ti noatepae, atétere alané hóle sere ala kaarótú beteretei naao ai tuére ape.

24 Ti atei kaae ala Talené kutó diratere whjné dere ala meipa, mo yaqse. Téni, so whj featamo mo dua naameyóló bitu, Kótóné fo wisi betə yó melatere fosó fosóre whj betae. Menétamo yapaae dowi ala eratepa, əpaae kwia tokó melaai kisipa muni, mo donoi ala betə erótú betae.

25 Kótóné kutó diratere whjrapetamo bóe du betere whjrapetamo Kótóné fo wisi mo dua naameyóló yó mótu betae. Ti ai bóe du betere alata, hale meipó. Satan-né ama kisipa mole ala erópóló, atima ama hemó ai daló betere ape. Atérapa, ai yó matere fo wisi woseté furaalu, Kótóné atima kisipa tiki feterópóló dua yó mótu betae.

26 Atéró feteratepa, mo foné bete diriyóló

tuéturaalu momómo kisipa wisi muóló, Satan-né hemó doló mualetei sokóló hágé fópóló eraalopó.

3

Kemetere be démó Kótó hóróló bóe daaitere ala

1-5 I dere fo mo diriyóló wosae. Kemeyaaite alimó mo dowi sekéi ala wapa so whí feané i alarape du betaalo ai ape. Atimatei atima yaala sókó fole ala yóo, monimó ekéle dere ala yóo, bopé fake dere ala yóo, amatei a hale horatere ala yóo, dowi teka fo yóo, atimané hae aya aqmó sukóló bitini yóo, mené wisi ala eratepatei mo kée dere fo ini yóo, Kótóné ama kae beteró betere so whí bitini yóo, mepaae so whípaae yaala sókó fole ala ini yóo, me whítamo hóle saletei hapale kemeraaire tué muni, dowäae fole ala yóo, eratere fo yóo, atimané ekélere ala teteréni yóo, köle dere alakélé ini, susupuratere alamaaté eróo, me whípaae wisi ala eraai tué muni yóo, mo no apu nisirutei eleké deyóló dóo, yaaitere ala kisipa tekeyóló ini hóko yóo, mené kolóló dukirópóló nene dere ala yóo, tó tikané yaaitere ala ekéle yóló duraalu, Kótópaae yaala sókó fole ala ini yóo, atima Kótóné ala eratere whírapé aqroutei ai ala eraaire fotokó meit-epa, atimanétei hóyóló taaralepó. Atei ala du betere so whítamo fulumu yóló bitini tika kae betae.

6 Ai ala du betere whírapené wisi ala yaai tué munire sorapené bepaae kikiti dua sókó fóló kale sorapené kisipa tiki doróló i ala yae yóló yó mótu beterapó. Ti ai sorape atima du betere dowi alané atima só deróló atimané kisipa tikikélé beséné ni

upaae só fua ipaae só wua dere kaae, kae kae dowi ala yaai ekèle yóló du beterapó.

7 Atimané kale fo wisi saalopóló su betepatei mo foné bete wisiyóló kisipa mutumipó.

8 Take Moses-né Kótóné fo i ape yóló yó mótu betepatei, Janes-ró Jumperes-tamoné ai fotamo bóe du bitu yale kaae, ai whírapenékélé mo fotamo bóe du bitu, dowi ala yaaire kisipatóró fànuraalu, Talepaae tué tiki tiró betaaire ala sunipa, Kótóné atima taaralepó.

9 Kale u whí tamopaae yale kaae, ai whírapené hóko ala du betere bete so whí feané kolópóló hákearatepa fólo sukamó deté fu betaalomeipó.

Pol-né Timotipaae i ala yae yóló keteké bulale fo

10-11 Tépatei, yálo yó mótu betere fokélé, é betere alakélé, yálo yaai tué mutere alakélé, kisipa tiki tiró betere alakélé, seké beleté fu betere alakélé, yaala sókó fole alakélé, sekéi ala wapatei hepée taae faróló hále yó tare alakélé, susupui ala erótú betepakélé, kae kae su betere sekéi alakélé, é Antíok beró Ikoniam betamomó betepakélé, Listra bemó betepakélé, epaae kae kae susupui ala erótú betaletei, fea naao ai tuére ape. Ai alarapené é só deraqsóró Talené é tao salepó.

12 I fota mo dapó. Mepaae whí detamo Yesu Keriso tuámó bitu, Kótóné ala eraai kisipa muóló erótú betepatei mo whírapené atimapaae sekéi ala erótú betaalopó.

13 Ai ala erótú betere whírapéró mepaae wisi ala du betere nisi dere whírapetamo atimatei dilikitu yale kaae, atimané mo so whíkélé dilikitu

beterapó. Atimané atéró du betere dowi ala mo ti faketuraalu, atima mo doraalopó.

¹⁴⁻¹⁵ Atimata ai ala du betepatei, yata kaepa, yapaae ai fo yó melale so whírapé naao tuéru atimané yó melale fo tuétóró yó tawae. Kótóné mo ama kae aséyóló muló betere fota, ya mo ketemó bitu woseté waletei naao mo tuérapó. Ti ya Yesu Kerisopaae kisipa tiki tiraté fu betereteiné aluyaqsoró ai fonétei mo tao saaire bete wisiyóló tué yópóló, yó melanérapó.

¹⁶ Kótóné asémó yóló muló betere fo feata, ama bole fomo sókó faraleteiné eró beterapó. Ti aita noa ala yópóló meipó. Kótóné ala eratere whjné kae kae wisi ala erótú beterópóló kisipa mutu, yóló muló beterapó.

¹⁷ Tétu, ai fonétei mo so whípaae yó matere ala yóo, dowi ala depa foné sere ala yóo, me hóko ala depa donoratere ala yóo, Kótóné ama donoi alamaaté mo sumó wisiyóló eraté fóo enérapó.

4

¹ Kótóné kele tómókélé, dä betere so whírō sukále so whítamo fo tokótamo yóló tale yaaire whí Yesu Kerisoné kele tómókélé, a waaire be déró ama téteróló betere alatamomó tué muturaalu, yalo yapaae i ala yae yóló dirii fo i dere ape. Kale fo wisinaaleta so whí feané wosópóló i ape yóló yó mótu betae.

² Ai fo yó melaai tukóló muló betere be démókélé, ó mo häle be démókélé, naao yó melaaire fo ali ali yaqsoró taleyóló kisipa muóló betae. Atétu, mepaae whírapené häsökó fupa donoratere alakélé yóo, me dowi ala depa taalae

yóló, foné sóró keteké bulatere fotei yóo du betae. Atéró yó matere fo wisiyóló sya fenitepa, foné sóró hapale só deréni, dua kaae taté fu bitu, kale bete mole fo betä mo hotowayóló yó mótu betae.

³ Ti noatepae, mepaae whjné kale mo bete mole fo wisi yó mótu betepatei, so whjné wosetere hóraaire ali waalo ai ape. Ai fo wisi wosetere hóróló, atimané yaai kisipa mole ala sya furaalu, dijané yó mótu betere fo wosaalo hóróló atima woséliné ekélé yóló wosetu betere fo wosaaítapóló, atei kaae fo yó matere whirapepaae ape depa, atima fea wóló touraalopó.

⁴ Ti mo bete mole fo wisi atima wosetere hóróló sisópaae eróló, bete munire dolä fo wosaaíraalu ekélé yaalopó.

⁵ Ai alata mo du betaalotei, yapaae kae kae ala wapa, furu furu ini, kisipa diri iruraalu halaiyóló betae. Mepaae sekéi ala wapakélé belée taruraalu, kale mió wosetere fo wisi betä yó mótu bitu, Kótóné yapaae erae yóló muló betere ala fea taaréni eró tawae.

⁶ Ti noatepae, mo so whjné Talepaae momaturaalu, kale *wain* wéi momatere kapo fake tómó sunée derótü dere kaae, yaló betere bete mió i kemeratere ape. Ti ẹ i hae taaróló faaire be dę mió i sókó waaitere ape. Kale bóe dale alakélé yaló mo wisiyóló dóo, sururu yóló fóló sókó fópóló muló betere dälemó sókó fóo, Yesu Kerisopaae tué tiki tiratere alakélé häle yó tawóo yalepó.

⁷⁻⁸ Téyaleteiné mió yaló doimó muló betere topo tao mulapó. Ti aita häle topo tao meitei, dä feané yale alamó fo tokótamo yóló mo donotóró taletere Talené ita, mo donoi ala du betere whj i

ape yóló melaaire topo taopó. Ti aita, yálomaaté saalomeitei, Tale waaire be dę sókó wópóló kaae taté fu betale so whj feané saalopó.

Pol-né Timotipaae hapale ape yale fo

9-12 Fo me i ape. Yą ę beterepaae hapale waasepólópó. Ti noatepae, Demas ą i haemó du betere alamó hossa muturaalu, ę taaróló Tesalon-aika bepaae ai fele ape. Tétu, Kresens-kélé Kalesia bepaae fóo, Taitus-kélé Dalmesia bepaae fóo depa, Luk betə ętamo i betere ape. Ti Mark ąta, ę Talené kutó diratepa tao su betere whj wisipa, yą wou ą dapesó ape. Tikikas ąta Epesus bepaae fópóló, yalo dotęyalepó.

13 Tétu, yalo bukutere kuti Troas bemó yalo no Karpus-tamo mupa walepa, yą wou sóró ape. Yalo bopeyóló mulale aşetere sókurape sóró wou, kale hupu sekaené aleale aşetere sókurapekélé ai mulapa, taaróló wéni, mo sóró ape.

14 *Kapa* diriné əla əla aletu betere whj Aleksandané doasi bóe dóló ępaae sekęi ala eralepó. Atényale kwiata, əpaae Talenétei tokó melaalopó.

15 Ai sekéné dąné yó mótu betere fotamo doasi bóe dalepa, yatamokélé bóe dóló me dowi ala eraqsóró mo hotowayóló kae tawae.

16 Ętamo fo tokótamo yóló só deraai kaae sóró taleyale sukamó me whjné ę tao sere fo yaai ani, atima feané ę taaróló felepó. Atimané atei ala yale kwia Talené alurópóló yae.

17 Tépatei, Tale ętamo betamó daalu fotokö sumó bulaleteita, kale fo wisi yalo mo diriyóló eratepa Juda fake mei, kae fake so whj feané wosópóló

eralepó. Téteremó, atimané ę mo felekemó dóló aluraletei, Talené tao salepó.

18 Mepaae whirapené kae kae dowi ala epaae eraqsóró, Talené ę tao sóró ama teteróló betere hepen bemó ere ala wisi tuamó beterópóló, mo wisiyóló dapesó fóló beteraalopó. Ama doi betə mo doasi doi muó taté fópóló yae. Mo kée! Téyópóló yae.

Mo kemerótū koleó yale fo

19 Prisila-ró oma Akuila-tamopaaekélé, Onesiporus-ró ama kekelé so whitamopaaekélé koleó yae.

20 Erastus Korin bemó betóo, Tropimus ą Miles-tus bemó heponé sukóló muóo epa taaróló walepó.

21 Yata, sosóli ali waaipatei, ipaae hapale waasepóló dapó. Yupulus-nékélé, Pudens-nékélé, Linus-nékélé, Klodianékélé, mepaae Keriso norape feanékélé, yapaae koleó dapó.

22 Térapa, Tale naao kepe bete tuamó bitu, ama hale hamokoróló tao sere ala ya tuamó surópóló yae.

**Yesu Kerisoné So Whj Tao Sere Kisi Fo Wisi
The New Testament in the Falopa Language of Papua
New Guinea**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Falopa)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2009-10-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

0102a9df-173c-5a64-b766-14ab67a86105